

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/35/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

251/2011. (VIII. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. november 17-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** - dr. Juhász Imre elnök ellenszavazatával - a 2011. augusztus 31-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2010. november 17-én a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) V. kerületi Rendőrkapitányságon terjesztette elő „büntető feljelentés” megnevezésű beadványát, amelyben az alábbiakat adta elő.

Egy internetes közösségi portálon a panaszos arról szerzett tudomást, hogy 2010. november 16-án 18 órakor politikai rendezvényt tartanak a K. tér mellett álló K. M. szobornál. Mivel a panaszos K. M. tisztelője, és őt a hazai politika egyik kiemelkedő alakjának tarja, kötelességének érezte, hogy a meghirdetett rendezvényre elmenjen, és egy szál virágot helyezzen el a szobornál.

A helyszínre érkezve, 18 óra előtt néhány perccel döbbsen észlelte, hogy a rendezvényt egy szélsőséges nézeteket valló csoport szervezte, amelynek tagjai meggyalázták K. M. emlékét és szobrát oly módon, hogy egy fekete leplet borítottak rá, majd később egy kipát raktak a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szobor fejére, illetve egy rágalmazó táblát is akasztottak a nyakába. A panaszos az előbbieket látván a szoborhoz lépett, és eltávolította róla az említett tárgyakat, majd megpróbálta elhelyezni a szobor talapzatán a magával vitt egy szál vörös rózsát. Megkérte továbbá a jelenlévő személyeket, hogy hagyjanak fel jogsértő cselekményeikkel, amelyekkel véleménye szerint többek között a kegyeletsértés és a közösség elleni izgatás törvényi tényállását is megvalósították. A tömeg azonban nem hagyott fel jogellenes magatartásával, sőt többen a panaszosra támadtak, és fizikai erőszakot alkalmazva, a karjait hátracsavarva elrángatták a szobor közeléből, miközben többen is lökdösték, szidalmazták, és meg is fenyegették. A fenyegető kifejezések közül néhányat a panaszos beadványában szó szerint is idéz.

A panaszos felháborítónak tarja, hogy a rendezvény biztosítására kirendelt rendőrök a történetet „némán nézték végig”, és nem nyújtottak neki segítséget, nem avatkoztak közbe annak ellenére sem, hogy erre a panaszos többször kérte meg őket. Elmondása szerint a jelenlévő 7-8 rendőr a történésektől 3-4 méter távolságra tartózkodott.

Néhány perc elteltével a tömeg feldühödött tagjai abbahagyták a panaszos lökdösését, sértegetését, és visszamentek a rendezvényre. Ekkor a panaszos az egyik – rangidősnek tűnő – rendőrhöz lépett, és kérdőre vonta, hogy miért nem nyújtott neki társaival segítséget, miért nem védtek őt meg a tömeggel szemben. A rendőr a panaszosnak először nem válaszolt, majd azt mondta, hogy a panaszos bántalmazói a rendezvény szervezői voltak, és a panaszos azt kapta tőlük, amit megérdemelt. Ezek után felszólította a rendőr a panaszost, hogy adja át az iratait, amelyekből feljegyezték az adatokat, de a panaszos támadóit nem vonták intézkedés alá.

A panaszos véleménye szerint a leírt események során a sérelmére megvalósult a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 174/B. § (2) bekezdésének e) pontja szerint minősülő közösség tagja elleni erőszak, és a 174/C. szerinti egyesülési, gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése. Ugy ítélte meg továbbá, hogy a tömeg tagjai eszközcselekményként sérelmére elkövették a 175. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott személyi szabadság megsértését, és feljelentést kíván tenni a 180. § (1) bekezdés b) pontja alapján becsületsértés, valamint a 181.§ szerint kegyeletsértés miatt is. Indokoltnak tartja továbbá, hogy feljelentést terjesszen elő a 269. § b) pontjára hivatkozással közösség elleni izgatás elkövetése miatt.

Beadványában a panaszos végül jelzi, hogy szintén feljelentést kíván tenni a rendezvényt biztosító rendőrök ellen intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségük elmulasztása miatt, hiszen tétlenül figyelték a helyszínen megvalósult jogsértések elkövetését.

A panaszos indítványozza az ügy kivizsgálása során sajtófelvételek, valamint a közelben felállított térfigyelő kamerák felvételeinek a beszerzését és tanulmányozását.

2) A panaszost 2010. december 21-én kelt levelében a BRFK Hivatalvezetője arról tájékoztatta, hogy a fent ismertetett beadvány azon része, amely a rendezvény biztosításában részt vett rendőrök intézkedését, illetve annak elmulasztását kifogásolja, az Rtv. 92. § (1) bekezdése értelmében vett panasznak minősíthető. Kérte továbbá a hivatalvezető a panaszost, hogy nyilatkozzon arról, kívánja-e, hogy a panasz kivizsgálását a Testület végezze el.

A panaszos 2011. január 5-én kelt levelében azt kérte a BRFK Hivatalától, hogy panaszát kivizsgálásra a Testülethez továbbítsák. Budapest rendőrfőkapitánya ennek megfelelően a panaszeljárást 2011. január 13-án kelt határozatával felfüggesztette, és a BRFK Hivatala a panaszt a kapcsolódó dokumentumokkal együtt megküldte a Testületnek.

3) A Testület a panaszos kérésének megfelelően kutatást végzett a sérelmezett eseménnyel kapcsolatosan megjelent sajtóanyagokban. A panasz kivizsgálása során ezek köréből a www.youtube.com videoportálon található, [...]című felvételre volt figyelemmel.

A képsor azzal kezdődik, hogy a panaszos a szobor mellett áll, szemből nézve annak jobb oldalán, egy szál virággal a kezében, és a körülötte állók – feltehetően a szervezők – beszélnek hozzá, ám a panaszos arra nem reagál. Néhány másodperccel később a körülötte álló személyek egyike megragadja a panaszos ruházatát az ujjánál, majd maga után húzza, kifelé a tömegből. A tér jobb oldalának irányba távoznak, őket többen is követik. A közelben nem láthatók rendőrök.

4) A panaszost a Testület 2011. június 14-én megkereste a panasz pontosítása érdekében. 2011. június 21-én kelt válaszelevelében a panaszos leírta, hogy nem tudja pontosan, ugyanazok a személyek lökdösték-e a szobor közelében, mint akik utóbb a kezét hátracsavarva elrángatták a K. szobortól, de úgy emlékszik, hogy a két, egyenként kb. 6-8 fős csoportból 3-4 személy azonos volt.

A panaszos hangsúlyozta, hogy őt a szobortól nem elvezették, hanem durván elrángatták, és nem vezették oda a rendőrökhöz, hanem ő maga lépett oda hozzájuk, miután az őt a szobortól elrángató csoport tagjai befejezték a panaszos szóbeli sértegetését is, és távoztak a helyszínről.

A panaszos rögzíti, hogy azok a rendőrök igazoltatták, akikhez ő az incidenst követően odament, és akiket kérdőre vont a segítségnyújtás elmulasztása miatt. A rendőrök nem kértek a panaszostól személyleírást az őt lökdöső és sértegető személyekről, de a panaszos szerint ennek nem is lett volna értelme, mivel a rendőrök az egész eseménysort látták. A panaszos állítása szerint a rendőröket kifejezetten kérte az őt bántalmazó személyek igazoltatására, ezt azonban a rendőrök megtagadták.

II.

A rendőrség a tényállás tisztázása érdekében az alábbi dokumentumokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) A panaszossal szemben a sérelmezett események idején, a rendőri jelentés tanúsága szerint S. A. r. őrm. és M. I. r. fhdgy. foganatosított intézkedést. Annak keretében a panaszost 2010. november 16-án 18 órakor az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, a törvényhely (4) bekezdése alapján adatait rögzítették, továbbá a 37. § szerint biztonsági intézkedést hajtottak végre.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a rendőrök jelentésükben az alábbiak szerint rögzítették. A panaszban említett helyen és időben biztosítási feladatok ellátásában vettek

részt Budapest, K. téren, a K. M. szobornál, ahol a Jobbik Magyarországért Mozgalom tartott rendezvényt. Annak kezdetekor, 18 órakor a szervezők intézkedésre kérték fel a két rendőrt, állításuk szerint ugyanis a panaszos a rendezvényt azzal zavarta meg, hogy egy szál virággal próbált a szobornál megemlékezni. A panaszos magatartása a rendezvény résztvevőiből nemtetszést váltott ki, és fenyegetően léptek fel vele szemben, többen kabátjánál fogva próbálták eltávolítani a tömegből. Ezeket a személyeket a rendőri jelentés szerint utólag a tömegben felkutatni nem sikerült, ezért nem is intézkedtek velük szemben.

A panaszost testi épségének megóvása érdekében a rendezők kivezették a tömegből és átadták a rendőröknek, akik a rendezvénytől távolabb – a [...] előtt – parkoló szolgálati gépkocsinhoz kísérték, és igazoltatták. A panaszos személyi igazolvánnyal és ügyvédi igazolvánnyal azonosította magát, adatait a rendőrök az ügyeleten keresztül ellenőrizték.

A rendőrök ezek után felszólították a panaszost, hogy a rendezvény megtartását ne zavarja, és annak helyszínét testi épségének megóvása érdekében kerülje el, majd 18 óra 15 perckor útjára bocsátották.

2) M. I. r. fhdgy. korábbi jelentését 2010. december 28-án az alábbiak szerint egészítette ki.

A 13 óra 30 perckor megtartott eligazításon meghatározottak szerint 18 órakor járőri feladatokat látott el az [...] előtti területen. Ennek keretében figyelemmel kísérte a rendezvényre érkezők számát, magatartását, szabályszerű közlekedését. A főhadnagyhoz ekkor O. P. r. fhdgy. lépett, aki intézkedésre kérte fel, mert a rendezvényen megjelent a panaszos, aki ott nem kívánatos személynek minősült, és aki azzal zavarta meg a rendezvényt, hogy a K. szobornál el szeretett volna helyezni egy szál virágot. Ezzel a cselekedetével azonban a rendezvény résztvevői nem értettek eleget, ezért lökdösni kezdték, majd a rendezők a panaszost kivezették a szobortól, hogy ne essen bántódása.

Miután a fentiekre értesült, a főhadnagy a rendezvény helyszínére ment, ahol jelen volt [...] a Bevetési Főosztály mb. Bevetési Főosztályvezetője, [...] a Bevetési Főosztály mb. Bevetési Főosztályvezető-helyettese és [...] a Közrendvédelmi Főosztály Közrendvédelmi Osztályvezetője. A főhadnagy a panaszoshoz ment, és őt személyazonossága igazolására szólította fel. A panaszos a felszólításnak azzal tett eleget, hogy átadta ügyvédi igazolványát. A panaszos a rendőr kérdésére elmondta, hogy a K. szobornál egy szál virágot szeretett volna elhelyezni, amikor több, számára ismeretlen személy lökdösni, szidalmazni kezdte. Ekkor léptek hozzá a rendezők, akik kivezették a tömegből. A rendőr kérdésére a panaszos nem tudott személyleírást adni az őt lökdöső, szidalmazó személyektől.

A főhadnagy megjegyzi, hogy a rendezőkkel nem tudta felvenni a kapcsolatot, mert mire a helyszínre ért, ők már nem tartózkodtak ott, továbbá a tanúk és az esetleges elkövetők felkutatása sem vezetett eredményre a rendezvényen tartózkodók nagy létszáma miatt.

Ezt követően a biztosítás parancsnoka arra utasította a főhadnagyot, hogy a panaszost testi épségének védelme érdekében a rendezvény helyszínéről távolítsa el. A panaszos a rendőrnek elmondta, hogy gépjárművével érkezett a rendezvényre, amelyet a F. M. utcában parkolt le. Erre figyelemmel a rendőr közölte a panaszossal, hogy testi épségének megóvása érdekében, biztonsági intézkedés keretében személyes szabadságában korlátozza, és a gépjárművéhez

kíséri, felhívta továbbá a figyelmét arra, hogy a rendezvény időtartama alatt ne tartózkodjon a K. M. szobor környékén.

A panaszos a rendőri figyelmeztetést megértette, és tudomásul vette. A rendőr pedig 18 óra 15 perckor a [...] előtt parkoló gépjárműhöz kísérte, majd átadott személyazonosító igazolványa alapján az ügyeletvezető segítségével a körözési nyilvántartó rendszerben leellenőrizte, amelyben a panaszos nem szerepelt. Ezután a panaszost útjára bocsátotta.

3) A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője a sérelmezett eseményekkel összefüggésben 2010. december 28-án parancsnoki kivizsgálást készített. A fenti rendőri jelentésekben leírtakon túl az irat az alábbi releváns információkat tartalmazza.

M. I. r. főhadnagy meghallgatása alkalmával elmondta, hogy az intézkedést nem saját elhatározásából, hanem utasításra kezdte meg, az azt megelőző eseményeknek ő maga nem volt szemtanúja, mivel járőrtársával a rendezvény helyszínétől kb. 50 méterre járőrözött, és csak a biztosítás parancsnokának az utasítására ment közelebb, ekkor értesült az előzményekről. A panaszos személyes szabadságát korlátozó biztonsági intézkedést is utasításra hajtotta végre. Hozzátette, hogy járőrtársával nem mondtak olyat a panaszosnak, hogy azt kapta, amit megérdemel.

S. A. r. őrmester az intézkedéssel összefüggésben elmondta, hogy a biztosítás parancsnokának utasítására a főhadnaggyal együtt személyes szabadságot korlátozó intézkedés alá vonta a panaszost, amelyről utóbb jelentést készített. Közölte továbbá, hogy sem ő, sem a főhadnagy nem mondta a panaszosnak, hogy megérdemelte, amit kapott. Előadta továbbá, hogy a szobornál történt eseményeket nem látta, mert annak helyszínétől távolabb járőröztek, és csak a parancsnok hívására érkeztek a helyszín közelébe. A helyszínen megpróbálták felkutatni azokat a személyeket, akik a panaszost lökdösték, a tömeg nagysága miatt azonban nem jártak sikerrel.

A kivizsgálás eredményeként a kapitányságvezető arra a megállapításra jutott, hogy a M. I. r. főhadnagy és a S. A. r. őrmester által fogatosított intézkedések jogszerűek és szakszerűek voltak. A rendőrök a rendezvénybiztosítás parancsnokának az utasítására jártak el, ők maguk az intézkedéseket megelőző eseményeket nem látták, arról csupán a panaszos és a parancsnok elmondása alapján értesültek. Ezt követően azonban mindent megtettek annak érdekében, hogy a körülményeket tisztázzák (személyleírást kértek, tanúkat kutattak). Erre azért nem volt végül lehetőségük, mert csak az események után érkeztek a helyszínre, amikor az incidens további résztvevői már nem voltak beazonosíthatók.

A parancsnok a kivizsgálás során az Rtv. 13. §-ának, a 29. §-ának és a 37. §-ának a rendelkezéseire volt figyelemmel.

4) [...] BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály mb. vezetője a panaszos beadványa kapcsán az alábbiakról nyújtott tájékoztatást.

Az alezredes a Jobbik Magyarországért Mozgalom által 2010. november 16-án, a K. téri K. M. szobornál tartott rendezvény során a biztosítás helyszíni parancsnoka volt.

A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó két rendőr – aki a rendezvényen biztosítási feladatokat látott el – a panaszossal szemben biztonsági intézkedést hajtott végre, mivel a rendezvény szervezői rendőri intézkedésre kérték fel őket. A panaszos ugyanis a szervezők megítélése szerint megzavarta a rendezvényt azzal, hogy a szobornál egy szál virággal szeretett volna megemlékezni. A rendezvény résztvevői a panaszos magatartására válaszul fenyegetően léptek fel a panaszossal szemben, és többen a karjánál fogva próbálták a szobortól eltávolítani. A panaszost testi épségének megóvása érdekében a rendezvény rendezői vezették ki a tömegeből, és átadták a rendőröknek, akik a panaszost igazoltatták, és felhívták a figyelmét, hogy a rendezvényt magatartásával ne zavarja meg, illetve testi épségének megóvása érdekében kerülje el annak helyszínét.

Az alezredes utal rá, hogy a panaszossal szemben a rendőrök az Rtv. 37. § d) pontja alapján hajtottak végre biztonsági intézkedést. Felhívja továbbá a figyelmet a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 11. §-ának rendelkezéseire, amelynek (1) bekezdése alapján a rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik, a (2) bekezdés értelmében pedig a rendőrség a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik.

Az alezredes megállapítása szerint a konkrét esetben a rendőrséget az intézkedésre a rendezvény szervezői kérték fel, így a rendőri fellépés kellő jogalappal bírt, az intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

Emellett alaptalannak tartja a panaszos azon kijelentését, hogy a rendőrök az intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségüknek nem tettek eleget, hiszen a helyzet megoldása érdekében biztonsági intézkedést hajtottak végre.

Az alezredes átirata szerint a rendőri jelentés nem tér ki arra, hogy a panaszos rendőri segítséget kért volna. A jelentés szerint a panaszost a tömegeből a rendezők vezették ki, ami arra utal, hogy a panaszos nem volt a rendőrök látószögében, akik ezért nem tudtak neki segítséget nyújtani, ezen kötelezettségüknek csak a szervezők felkérését követően tudtak eleget tenni.

Az alezredes megjegyzi továbbá, hogy a panaszos a rendezvény résztvevőivel szemben provokatív módon lépett fel, aminek következtében őt az atrocitások érték. Ez a magatartása váltotta ki, hogy testi épségét veszélyeztet helyzetbe került. Ettől függetlenül azonban a rendőrség a szükséges, jogszabályban előírt intézkedéseket megtette, intézkedési kötelezettségét az adott helyzetben teljesítette.

5) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának mb. vezetője [...] a panaszos beadványa kapcsán az alábbiakról nyújtott tájékoztatást.

2010. november 16-án a Budapest K. téren található K. szobornál a Jobbik Magyarországért Mozgalom és a Civil Parlament rendezvényének rendőri biztosítására került sor az Rtv., a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat), a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998. (IV. 23.) ORFK utasítás, a Magyar Köztársaság érdekei szempontjából különösen fontos személyek védelmének, kijelölt létesítmények

őrzésének rendőrségi feladatairól szóló 6/1998. (II. 16.) ORFK utasítás, továbbá a nemzeti ünnepek, valamint a kiemelkedő fontosságú rendezvények előkészítésének és lebonyolításának rendjéről szóló 1137/2010. (VII. 1.) Korm. határozat alapján.

18 óra körüli időben a rendőri biztosítás helyszíni parancsnokának helyettese, O. P. r. főhadnagy jelzést kapott a demonstráló tömegben szolgálatot ellátó rendbiztosától, F. K. r. századostól, hogy a K. szobornál dulakodás alakult ki, és a rendezvény szervezője rendőri segítséget kér. O. P. r. fhdgy. utasította a helyszínen felállított BRFK szakasz parancsnokát, M. I. r. főhadnagyot, hogy kezdeményezzen rendőri intézkedést.

A szakasz M. I. r. fhdgy. vezetésével a feladat végrehajtására indult a rendezvény irányába, amelynek szélén – a szobor mögötti területen – megjelent 5-6 fő a rendezvényt biztosító személyek közül, akik a karjánál fogva vezették a panaszost, és akik az intézkedő rendőröknek elmondták, hogy a panaszos megzavarta a rendezvényüket, ezért onnan őt eltávolították. A panaszossal ellentétes politikai nézeteket valló demonstráló tömeg ekkor még mindig agresszívan viselkedett, ez azonban már nem fizikai, csupán verbális kommunikációban nyilvánult meg.

Fentiekre tekintettel azonnali rendőri intézkedés vált szükségessé, ezért O. P. r. fhdgy. utasítására a panaszossal szemben a rendőrök az Rtv. 37. § d) pontja alapján – élet vagy a testi épség védelme érdekében – biztonsági intézkedést alkalmaztak. A panaszossal szembeni rendőri intézkedés során felmerült annak a kérdése is, hogy a panaszos elkövette-e a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) az 152/A. § f) pontja szerinti, az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése szabálysértését. A szabályszegést az követi el, aki a békés gyülekezést jogtalanul megzavarja pl. hangszóróval vagy más zajkeltő eszközzel, és ezáltal az adott rendezvény megtartását, folytatását akadályozza. Önmagában az a magatartás, amellyel egy vagy több személy a rendezvényen elhangzottakkal kapcsolatos tetszését vagy nemtetszését fűtyüléssel vagy bekiabálással fejezi ki, a szabad véleménynyilvánítás alá tartozik, nem tekinthető jogellenes cselekménynek. A zavaró magatartásnak olyan mértékűnek kell lennie, amely alkalmas arra, hogy mást ténylegesen akadályozzon alkotmányos jogának gyakorlásában. Előfordulhat, hogy egy ilyen rendezvényen politikai beszédek hangzanak el, ennek nyomán pedig a hallgatóság egy része – egyénileg vagy közösen – tetszésének, vagy éppen ellenvetésének ad hangot (taps, fűtyülés, bekiabálások). Adott körülmények között indokolt lehet a bekiabáló személyek tömegből való kiemelése, abban az esetben például, ha őket a tömeg tagjai bekiabálásaik miatt szabad véleménynyilvánításukban korlátozni kívánják, ilyenkor ugyanis a kiemeléssel a rendőrség alapjogvédelmi kötelezettségének tesz eleget.

A kapitányságvezető utal rá, hogy az országgyűlési biztos a kisebb súlyú jogellenes cselekményt elkövető személyek vonatkozásában nyomatékkal mutatott rá jelentéseiben arra, hogy az Rtv. 33 §-ának (2) bekezdése mérlegelési jogkört biztosít a rendőrségnek abban a kérdésben, hogy az adott személyt előállítja-e. Ezekben az esetekben a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedésnek mindenkor meg kell felelnie a szükségesség és arányosság követelményének.

Tekintettel a fentiekre a kapitányságvezető megállapította, hogy O. P. r. fhdgy. helyesen döntött a személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedés tekintetében, és maradéktalanul eleget tett az Rtv. 13. §-ában foglalt intézkedési kötelezettségnek.

O. P. r. fhdgy. meghallgatása során elmondta, hogy sem a rendőri intézkedés alatt, sem azt követően nem folytatott semmilyen kommunikációt a panaszossal.

6) A BRFK Hivatalvezetőjének megkeresésére a BRFK Értékelő Osztály vezetője arról nyújtott tájékoztatást, hogy a 2010. november 16-ai eseményekkel összefüggésben osztályára sem videofelvétel, sem igazoltató lap nem érkezett.

7) A BRFK Hivatalvezetőjének megkeresésére a Szentendrei Rendőrkapitányság arról nyújtott tájékoztatást, hogy a panaszos ellen indult szabálysértési ügyben a feljelentő szerv nem csatolta az iratokhoz az intézkedés során kiállított igazoltató lapot, így azt nem áll módjukban megküldeni a BRFK-nak.

8) A BRFK Hivatala Jogi, Koordinációs és Panaszügyi Osztály Panaszügyi Alosztály munkatársa 2011. január 5-én arról készített Feljegyzést, hogy annak megállapítása érdekében, hogy az igazoltató lapok, illetőleg a felvételek rendelkezésre állnak-e máshol, többekkel vette fel a kapcsolatot.

Telefonon beszélt [...] a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály KIVIB Alosztály megbízott vezetőjével, aki kérdésre válaszolva elmondta, hogy adatai szerint az igazoltató lapot az intézkedő rendőrök leadták a kapitányságon. Elmondta továbbá, hogy ők felvételt nem készítettek az eseményekről, tudomása szerint, a Terepjáró kamerája rögzíthette az intézkedést. Tájékoztatást nyújtott továbbá arról, hogy térfigyelő kamerákat a szobor környezetében nem helyeztek el.

Ezt követően felvette a kapcsolatot a BRFK Értékelő Osztály beosztottjával, V. D. r. főhadnaggyal, aki elmondta, hogy a Terepjáró által készített felvételek hol lelhetők fel.

Az ügyben beszélt M. P. r. hadnaggyal is, aki a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság Nyomozó Osztály beosztottja, és aki elmondta, hogy a panaszos feljelentése ügyében nyomozás van folyamatban, de az eljárásban a képfelvételek beszerzésére egyelőre nem került sor.

9) A rendőrség által rendelkezésre bocsátott videofelvételeken a sérelmezett eseményekkel összefüggésben az alábbiak láthatók.

Az egyik térfigyelő kamera által rögzített felvételen az események fél óras bontásban követhetők nyomon. 17 óra 47 perckor látható, hogy az egyre nagyobb lélekszámú tömegbe a szobor irányából rendőrök öt-hat főből álló csoportja érkezik, akiket egy-két civil személy kísér, és keresztülhaladnak a téren. Azt azonban, hogy a rendőrök a tömegben hová mentek, kikkel léptek kapcsolatba a videoanyag alapján meg lehet megállapítani. Ezt követően – a képek tanúsága szerint – valaki egy sötét színű pulóvert terített a szoborra, majd egy kipát helyeztek a fejére, és egy táblát akasztottak a nyakába, amin a következő szöveg áll: „ÉN FELELEK TRIANONÉRT”. A videofelvételen a panaszos csupán néhány másodperc erejéig, 17 óra 51 perckor látható. Éppen a karjánál fogva ragadják meg öt civil ruhás személyek és elkezdik elhúzni a szobor közeléből. Az ezt közvetlenül megelőző eseményeket a felvételen azért nem lehet nyomon követni, mert a demonstrálók által tartott zászlók a kamera előtt lengenek, és kitakarják az eseményeket. A táblát és a kipát ezt követően, 18 óra körüli időben egy nő levette a szoborról, azonban a demonstrálók a táblát szinte azonnal vissza is helyezték.

A másik térfigyelő kamera felvételei a panasz szempontjából releváns eseményeket nem tartalmaznak, mivel olyan szögből rögzítették, ahonnan a szobor és környéke nem látható.

10) Tekintettel a különböző rendőri jelentésekben fellelhető ellentmondásokra és jogi tisztázatlanságokra, 2011. június 14-én a Testület megkereste a BRFK-t egyes történések pontosítása és az intézkedés jogalapjának tisztázása érdekében. Tekintettel arra, hogy a tényállás megállapításában a levélben jelzett ellentmondásoknak és az arra adott rendőri válasz hiányának jelentős szerepe van, a Testület – gyakorlatától némiképp eltérően – szöveghűen idézi a megkeresés szövegének érdemi részét.

„Ellentmondásosak a rendőrségi dokumentumok abban a tekintetben, hogy kinek adták át a rendezők a panaszost, miután őt kivezették a tömegeből.

A dokumentumok egy részéből úgy tűnik, mintha M. I. r. fhdgy.-nak és S. A. r. őrm.-nek adták volna őt át:

a) M. I. r. fhdgy. és S. A. r. őrm. 2010. nov. 16-i jelentése: „Fenti személyt testi épségének megóvása érdekében a rendezők kivezették a tömegeből és *részünkre átadták*”

b) K. T. r. alezredes levele: „A panaszost [...] rendezvény rendezői [...] *átadták a rendőröknek, akik nevezett személyt igazoltatták* [...]”

c) Á. E. r. őrnagy kivizsgálása: „A szakasz tagjai M. I. r. fhdgy. vezetésével a feladat végrehajtására indult a rendezvény irányába, amelynek szélén – a szobor mögötti területen – megjelent 5-6 fő a rendezvényt biztosító személyek közül. Ezek a rendezők a karjánál fogva vezették a panaszost, és *az intézkedő rendőröknek elmondták*, hogy a panaszos megzavarta a rendezvényüket, ezért onnan őt eltávolították.

A dokumentumok más részéből viszont az derül ki, hogy mire M. I. r. fhdgy. és S. A. r. őrm. a helyszínre érkezett, a rendezők már nem voltak jelen.

a) M. I. r. fhdgy. 2010. december 28-i jelentése: „Ezt követően a rendezvény helyszínére mentem, ahol jelen volt [...] a Bevetési Főosztály mb. Bevetési Főosztályvezetője, [...] a Bevetési Főosztály mb. Bevetési Főosztályvezető-helyettese és [...] a Közrendvédelmi Főosztály Közrendvédelmi Osztályvezetője. Ekkor [...] úrhoz léptem, majd igazolásra szólítottam fel. [...] Megjegyezni kívánom, hogy *a rendezőkkel nem tudtam felvenni a kapcsolatot, mert addigra mire a helyszínre értem, már nem tartózkodtak ott* [...]”

b) Ugyanezt tartalmazza K. Zs. r. alezredes parancsnoki kivizsgálása is: „Az intézkedés előzményét [...] nem látta, mivel ő és járőrtársa a rendezvénytől [...] kb. 50 méterre járőröztek, és csak a biztosítás parancsnokának az utasítására mentek a rendezvény közvetlen közelébe, és értesültek annak előzményeiről.”

M. I. r. fhdgy. 2010. decemberi jelentéséből úgy tűnik, hogy K. T., L. P. és P. Cs. voltak jelen ott, ahova a rendezők a panaszost kivitték, hiszen – elmondása szerint – ide érkezett M. I. r. fhdgy., és itt foganatosította K. T. utasítására az intézkedéseket.”

A fentiek alapján a Testület arra kérte a rendőrséget, a nevezetteket nyilatkoztassa arra nézve, hogy (i) amennyiben a szobortól látótávolságra helyezkedtek el a rendőrök, közülük ki, hogyan és mikor észlelte a dulakodást; (ii) rendőrség tudomása szerint milyen módon vezették ki a panaszost a rendezők a tömegeből: karját fogták, kabátját fogták, noszogatták, fejtettek-e ki valamiféle erőfeszítést annak érdekében, hogy a panaszos elhagyja a helyszínt, stb.; (iii) kinek adták át a rendezők a panaszost és pontosan hol, a tér melyik részén. A Testület arra is felkérte a rendőrséget, hogy amennyiben a fent nevezettek nem rendelkeznek információval

arról, hogy a rendezők kinek adták át a panaszost, miután kivezették a tömegből, illetve a további kérdésekről, úgy derítse fel, kikhez vitték oda a rendezők a panaszost, és a fenti kérdések tisztázása érdekében kérjen jelentést az érintett rendőr(ök)től.

A Testület az ügy körülményeinek tisztázását kérte azzal kapcsolatban is, hogy Á. E. r. alezredes parancsnoki kivizsgálása szerint: „O. P. r. főhadnagy jelzést kapott a demonstráló tömegben szolgálatot ellátó rendbiztostól, F. K. r. századostól, amely szerint a K. szobornál dulakodás alakult ki, és a rendezvény szervezője rendőri segítséget kér.” Ezzel összefüggésben a Testület arról kért további tájékoztatást, hogy (i) F. K. milyen módon szerzett tudomást a dulakodásról; (ii) milyen módon kértek tőle segítséget a rendezők; (iii) neki adták-e át a rendezők a panaszost.

A Testület megkeresésében jelezte: „több rendőrségi dokumentum is utal arra, hogy történt tanúkutatás, de egyik sem specifikálja, hogy milyen módon.

a) M. I. r. fhdgy. 2010. novemberi jelentése utal rá, hogy a lökdösődő személyeket utólag a tömegben felkutatni nem sikerült, ezért nem is intézkedtek velük szemben.

b) K. Zs. r. alezredes parancsnoki kivizsgálása szerint S. A. r. őrm. elmondta, hogy a helyszínen megpróbálták felkutatni azokat a személyeket, akik a panaszost lökdösték, a tömeg nagysága miatt azonban nem jártak sikerrel.”

Ezzel összefüggésben a Testület azt kérte a rendőrségtől, hogy – elsődlegesen M. I. r. fhdgy. és S. A. r. őrm. nyilatkoztatásával – tisztázza: (i) pontosan milyen intézkedéseket fogantatosítottak a rendőrök a tanúk felkutatására és mikor; (ii) ezekre a panaszos igazoltatása és autóhoz kísérése után vagy azt megelőzően és a panaszossal együtt vagy nélküle került sor; (iii) kiket kérdeztek meg arról, hogy látták-e az eseményt, és milyen módon választották ki a megkérdezetteket; továbbá (iv) rögzítették-e ezen személyek adatait.

Az intézkedés jogalapja tekintetében a Testület jelezte: a rendőrségi dokumentumokban hivatkozott Rtv. 37. § d) pont a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személyekkel szembeni eljárásra vonatkozik, a panaszos azonban a rendelkezésre álló információk alapján egyiknek sem minősül. Ez alapján a Testület kérte a rendőrség álláspontját arról, hogy az Rtv. 37. § d) pont milyen módon biztosított jogalapot a panaszossal szembeni intézkedéshez.

Végül a Testület arra kérte a rendőrséget, jelölje meg, mi biztosít jogalapot a szervezőknek arra, hogy a rendezvény rendjét megzavaró személyt a karjánál fogva vezessék ki a rendezvényről.

Az összesen 14 kérdésből álló megkeresésre adott válaszként a rendőrség 2011. július 4-én megküldte [...] a budapesti rendőr-főkapitány rendészeti helyettesének levelét, amely rögzíti, hogy a panaszos feljelentése nyomán a Budapesti Katonai Ügyészségen büntetőeljárás folyt, amelynek keretében a Testület megkeresésében szereplő személyeket 2011 áprilisában tanúként hallgatták meg. A rendészeti helyettes ezért azt javasolta a BRFK Hivatala vezetőjének, hogy szerezze be a már befejezett büntetőeljárás során keletkezett és a panasz elbírálása szempontjából releváns iratokat.

A rendészeti helyettes levelét a BRFK Hivatala (a beszerezni javasolt büntető iratok nélkül) mindenféle kommentár és kiegészítés nélkül az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül megküldte a Testületnek az igen részletes megkeresésre adott válasz gyanánt.

III.

A panaszos előadása és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a rendezvény biztosításában részt vett rendőrök magatartásukkal megvalósítottak-e mulasztást a panaszost ért atrocitással összefüggésben, illetőleg törvényes kötelezettségüknek eleget téve jártak-e el az adott körülmények között. Mivel a jogvégzett panaszos csupán a rendőrök mulasztását kifogásolta, a vele szemben ezt követően foganatosított intézkedéseket nem, a Testület ez utóbbiak – a panaszos igazoltatása, ruházatának átvizsgálása, vele szemben biztonsági intézkedés végrehajtás – vizsgálatától eltekintett.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos panaszának lényegi eleme, hogy a rendőrök tétlenül nézték végig, ahogy őt a K. szobornál a demonstrálók lökdösni kezdik, majd karját hátracsavarva kirángatják a tömegeből, és amikor ő ezt számon kérte rajtuk, kérve az őt inzultálók igazoltatását, a rendőrök – annak közlése után, hogy „azt kapta, amit megérdemelt” – vele szemben kezdtek intézkedni, a panaszossal szemben fellépőket nem igazoltatták.

A panasz egyes részeinek értékelését az alábbiak szerint végezte el a Testület.

a) Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Az Rtv. előírásait a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdésében az alábbiakkal egészíti ki: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt, így például bűncselekményt vagy szabálysértést megvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják.

Mivel a sérelmezett eseményekre egy bejelentett rendezvényen került sor, a Testület a panasz vizsgálatakor figyelemmel volt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) rendelkezéseire is. A Gytv. 11. §-ában rögzíti, hogy a rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik. A rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik. A Gytv. ezen rendelkezését éppen az teszi szükségessé, hogy a Gytv. a szervezőt nem jogosítja fel a legitim erőszak alkalmazására, még annak legenyhébb formája, a testi kényszer tekintetében sem.

A panaszos állítása szerint a rendezvény résztvevői, illetve szervezői az ő sérelmére jogellenes cselekményeket követtek el. A Testületnek nincsen hatásköre arra, hogy állást foglaljon ebben a – szabálysértési, illetve büntető ügyekben eljáró hatóságokra tartozó – kérdésben, illetve, hogy akár a panaszos által, akár az ő sérelmére megvalósított magatartások jogi minősítését elvégezze. A rendőrség eljárásának vizsgálatához – töretlen gyakorlatával összhangban – a Testületnek mindössze azt kell megállapítania, hogy (i) felmerült-e valamely szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésének olyan – akár alacsony szintű – gyanúja, amely az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, és (ii) hogy a rendőrség az adott helyzetben szükséges intézkedéseket megtette-e.

(i) A Testületnek nem volt oka arra, hogy kétségbe vonja a panaszosnak azon elmondását, amely szerint őt a szobor előtt lökdösték, majd onnan elrángatták. A panaszosi elmondáson túl ezt támasztják alá a videofelvételek is, valamint több rendőrségi irat. Az interneten elérhető felvételen és a térfigyelő kamera által rögzített képeken is látszik, hogy a tevőleges ellenállást nem tanúsító panaszost a ruhájánál fogva kezdik meg elrángatni a K. szobor közeléből. Á. E. jelentése azt tartalmazza, hogy a rendezvény szélénél megjelent 5-6 fő a rendezvényt biztosító személyek közül, akik *a karjánál fogva* vezették ki a panaszost a demonstrálók közül. Ezen túlmenően K. T. jelentésében az szerepel, hogy a rendőrség rendelkezésére álló információk szerint a rendezvény résztvevői „a panaszossal szemben *fenyegetően léptek fel*, a tömegből többen kabátjánál fogva próbálták a szobortól eltávolítani.” A jelentés szerint a panaszost a rendezők „a *testi épségének* megóvása érdekében” vezették ki a tömegből. Á. E. jelentése szerint amikor a rendezvényt biztosító 5-6 fő a panaszossal a rendőrökhöz érkezett, a demonstráló tömeg [...] *még mindig agresszívan* viselkedett, ez azonban *már* nem fizikai, csupán verbális kommunikációban nyilvánult meg.” Szintén Á. E. összefoglalójában szerepel, hogy a rendbiztos a tömegből arról tájékoztatta a biztosítás helyszíni parancsnokának helyettesét, hogy a szobornál *dulakodás* alakult ki.

A Testület – anélkül, hogy a szóba jöhető bűncselekmények, vagy szabálysértések megvalósulásának tárgyában állást foglalna – megállapította: a panaszosnak a szobor előtti lökdösete, majd a tömegből való kirángatása felvetette olyan jogellenes magatartás gyanúját, amely a helyszínen tartózkodó rendőrök részéről megkövetelte volna az intézkedést. Felmerülhetett például az adott helyzetben a garázdaság bűncselekményének gyanúja (ennek minősített alakzatát valósítja meg az, aki nyilvános rendezvényen olyan kihívóan közösséggellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen), és minthogy a Gytv. – a fentiek szerint – nem jogosítja fel a rendezőket a testi kényszer használatára, annak vizsgálata is indokolt lett volna, hogy a panaszost testi erővel a tömegből eltávolító rendezők cselekménye ütközik-e valamilyen jogszabályba.

(ii) Ezt követően annak megállapítása szükséges, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek megfelelően eleget tettek-e.

A Testület elfogadta a panaszosnak azt az állítását, hogy egyes rendőrök közvetlenül észlelték a tömegből való eltávolítását, mivel ezt a verziót több rendőrségi irat is alátámasztja. Ilyen például M. I. r. fhdgy. és S. A. r. őrm. 2010. nov. 16-i jelentése, amely szerint „fenti személyt testi épségének megóvása érdekében a rendezők kivezették a tömegből és *részünkre átadták*”. Ugyanezt támasztja alá K. T. r. alezredes levele: „A panaszost [...] rendezvény rendezői [...] *átadták a rendőröknek*, akik nevezett személyt igazoltatták [...]”, és hasonló módon írja le az eseményeket Á. E. r. őrnagy vizsgálati jelentése is: „A szakasz tagjai M. I. r. fhdgy.

vezetésével a feladat végrehajtására indult a rendezvény irányába, amelynek szélén – a szobor mögötti területen – megjelent 5-6 fő a rendezvényt biztosító személyek közül. *Ezek a rendezők a karjánál fogva vezették a panaszost, és az intézkedő rendőröknek elmondták, hogy a panaszos megzavarta a rendezvényüket, ezért onnan őt eltávolították.*”

A Testület azon döntésében, hogy a panaszos által e tekintetben előadottakat elfogadja, szintén szerepet játszott, hogy az eseménysor ezen részével kapcsolatos testületi megkeresésre a rendőrség annak ellenére nem adott érdemi választ, hogy a Testület részletesen jelezte, hol mutatkoznak következetlenségek a rendőrségi jelentésekben, és kifejezetten kérte ezek tisztázását. (A Testület e vonatkozásban megjegyzi: még az ügyben folyt büntetőeljárásban tett tanúvallomások beszerzése és megküldése sem feltétlenül minősült volna érdemi válasznak, hiszen egyáltalán nem biztos, hogy a büntetőeljárásban feltették mindazon kérdéseket, amelyeket a Testület vizsgálata szempontjából relevánsnak tartott).

A fentiek rögzítése után a rendőrség intézkedési kötelezettségének értékelését ketté kell bontani. Egyfelől annak vizsgálata szükséges, hogy a szobornál kialakult dulakodásba a rendőrök beavatkozhattak volna-e olyan módon, hogy a tömegbe behatolva szétválasztják a feleket. A Testület a kérdés megítélésakor jelentőséget tulajdonított annak, hogy a rendelkezésre álló információk – különösen a történésekről rögzített videofelvételek – alapján feltételezhető, hogy a panaszos tömegből való kivezetése (többek között a panaszos tevéleges ellenállásának hiánya miatt) rendkívül gyorsan zajlott, az események mindössze néhány másodpercig tartottak. Így a közelben tartózkodó rendőröknek aligha volt lehetőségük arra, hogy a történések folyamatába olyan módon avatkozzanak be, hogy a panaszos és a szervezők közötti dulakodást megelőzzék, megakadályozzák, és a panaszost, valamint az őt lökdöső, rángató személyeket a tömegbe behatolva szétválasszák.

Másfelől kétség kívül kötelezettségük keletkezett arra, hogy elvégezzék a dulakodásban érintettek és/vagy arról potenciálisan információval rendelkező személyek (pl. a panaszos kivezetésében részt vevő szervezők) igazoltatását és adataiknak a további eljáráshoz (minimálisan a későbbi tanúkenti meghallgatáshoz) szükséges rögzítését. A Testület nem tartotta meggyőzőnek a rendőrség azon állítását sem, hogy a helyszínen történt tanúkatatás – egyrészt az ellentmondásos rendőrségi nyilatkozatok miatt, másrészt azért, mert a tanúkatatás konkrét mikéntjére vonatkozó, részletes testületi megkeresésre a rendőrség nem adott semmilyen értékelhető választ.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy az adott helyzetben az intézkedési kötelezettség részeként nyilvánvalóan elvárható lépéseket a rendőrség elmulasztotta megtenni, ami a Testület töretlen gyakorlata szerint megvalósítja a panaszos tisztességes eljárásának sérelmét.

Jelen ügyben a rendőrségi mulasztás a panaszos fizikai integritását érintő eseménysorral összefüggésben következett be, mivel a panaszossal szemben a tüntetők és a szervezők által tanúsított magatartások (lökdösés és a panaszos kihúzása a tömegből) értelemszerűen érintették a fizikai integritását. Az állam alapjogvédelmi kötelezettségének két oldala van: egyrészt köteles tartózkodni az alapjog megsértésétől (negatív oldal), másrészt köteles védelmet nyújtani az egyénnek az alapjogát érő, nem kívánt, jogszerűtlen külső behatásokkal szemben (pozitív intézményvédelmi kötelezettség). Ez a védelem nem csupán az ilyen behatások megelőzését, vagy – folyamatban létük esetén – megszakítását követeli meg, hanem azt is, hogy a bekövetkezett behatást követően az állami szervek az érintett

személynek az általa érzékelt alapjogi jogsérelemmel szembeni fellépését, erre vonatkozó jogérvényesítését a rendelkezésükre álló eszközökkel, illetve a számukra előírt intézkedések megtételével elősegítsék. A Testület megállapította, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének elmulasztásával lehetetlenné tette a panaszos által sérelmezett eseménysor utólagos kivizsgálását, illetve azt, hogy a panaszos az általa jogszerűtlennek ítélt magatartással szemben orvoslást keressen akár büntetőjogi, akár polgári jogi úton.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrség megsértette azt a pozitív kötelezettségét, hogy a számára jogszabályokban előírt intézkedések foganatosításával biztosítsa a panaszos számára a fizikai integritását sértő magatartások elleni fellépés lehetőségét. Emiatt a rendőrség mulasztásának következtében sérült a panaszosnak a tisztességes eljáráshoz fűződő joga és a fizikai integritáshoz fűződő alapvető joga is.

b) A panaszos szerint amikor a tömegből való kirángatása után odament a helyszínen álló rendőrökhöz és intézkedésre hívta fel őket, az egyik rendőr azt mondta: „azt kapta, amit megérdemelt”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

Felhívja továbbá a Testület a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek normatív előírásoknak, mégis alapjaiban határozzák meg a rendőri hivatás értékeit, és erkölcsi iránymutatásul szolgálnak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja szerint „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el”.

A Testület a fenti rendelkezésekre hivatkozással számos korábbi állásfoglalásban is leszögezte már álláspontját, miszerint az intézkedő rendőröktől – mint közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Véleményét – amelyet a konkrét esetben is irányadónak tekint – 64/2008. (VIII. 18.) számú állásfoglalásban az alábbiak szerint foglalta össze. „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.”

A fentiek értelmében bizonyosan nem elfogadható a rendőrtől, ha az intézkedés alá vont személyre vonatkozóan értékítéletet közöl, vagy annak magatartását szubjektív kritikával illeti, és különösen nem olyankor, amikor az érintettől a jogosan elvárt védelmet tagadja meg.

A konkrét esetben azonban a rendelkezésre álló és egymásnak ellentmondó információk alapján azonban a Testület úgy ítélte meg, hogy nem állapítható meg kellő bizonyossággal, hogy elhangzott-e a sérelmezett kijelentés, ezért **a panaszos emberi méltóságának a megsértését ebben az összefüggésben hiányában nem találta megállapíthatónak.**

IV.

A Testület a panasz eljárás keretében megállapította, hogy a megfelelő intézkedések elmulasztásával a rendőrség a megsértette azt a pozitív kötelezettségét, hogy a számára jogszabályokban előírt intézkedések foganatosításával biztosítsa a panaszos számára a fizikai integritását sértő magatartások elleni fellépés lehetőségét. Emiatt a rendőrség mulasztásának következtében a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogán túlmenően sérült a fizikai integritáshoz fűződő joga is. Ugyanakkor a Testület nem állapította meg a – nem azonosított – rendőrtiszt sérelmezett kijelentése miatt a panaszos emberi méltóságának megsértését, mivel a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján erre nem látott lehetőséget.

A Testület megítélése szerint a megvalósult jogsértés súlyossága eléri azt a fokot, amely miatt indokolt az állásfoglalást megküldeni az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2011. augusztus 31.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag